

TALOUSARVIOALOITE 480/2002 vp

Energiaveron korottaminen

Eduskunnalle

Tämä talousarvioesitys on osa vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia.

Hallitus esittää energiaverojen korottamista keskimäärin 5,2 %:lla siten, että arvioitu lisätuotto valtiolle olisi 126 milj. euroa. Suurin osa tästä koostuu liikennepolttoaineen veron korotuksesta.

Hallituksen esittämä energiaverojen korotus on kuitenkin ympäristöohjaavuuden kannalta huono, koska se painottuu pääasiassa liikennepolttoaineiden veroon. Kansallista ilmastostrategiaa varten tehdyissä kansantaloudellisissa skenaariolaskelmissa todettiin, että muu energiavero, siis sähköön sekä lämmön tuotannon ja teollisuuden polttoaineisiin kohdistuva, pitää hiilidioksidipäästöjä kurissa paljon tehokkaammin kuin liikennepolttoaineen vero. Liikennepolttoaineen veroa on korotettava noin viisinkertaisesti muuhun energiaveroon verrattuna, jotta saataisiin sama vaikutus hiilidioksidipäästöihin. Lisäksi samoissa kansantaloudellisissa analyyseissä todettiin, että liikennepolttoaineen veron korotus on aluepoliittisilta vaikutuksiltaan sekä myös tulonjakovaikutuksiltaan huonompi kuin muun energiaveron korotus. Sekä VATT:n (Valtion taloudellinen tutkimuslaitos) että ETLAn (Elinkeinoelämän tutkimuslaitos) tulokset olivat yhtäpitäviä. On erikoista, että hallitus esittää energiaveron korotusta tavalla, joka on ristiriidassa hallituksen itse teettämien selvitysten kanssa.

Energiaverojen korotuksen kohdennusta on muutettava ympäristöohjaavuuden parantamiseksi. Tästä syystä sähköön sekä lämmön tuotannon ja teollisuuden polttoaineisiin kohdistuvaa energiaveroa korotetaan 150 miljoonalla eurolla

hallituksen esityksestä. Tämä nostaa sähkön hintaa nykytasoon verrattuna 0,16 c/kWh eli vajaan 1 p/kWh kaikille kuluttajille. Hallituksen esitykseen verrattuna vihreiden esitys nostaa sähkön hintaa teollisuudelle 0,14 c/kWh ja muille kuluttajille 0,12 c/kWh. Uusiutuvalla energialla tuotettavan sähkön verohelpotusta nostetaan yhtä paljon kuin sähköveroa korotetaan, mikä tehostaa uusiutuvan energian suosintaa. Näin voidaan lunastaa kotimaisen uusiutuvan energian edistämisestä annettuja lupauksia.

Hallituksen Kioto-ministeriöryhmälle keväällä annettujen selvitysten tuloksista voi päätellä, että nykyinen energiaveron rakenne ei parhaalla mahdollisella tavalla ohjaa päästöjen vähentämiseen. Energiaverojen ympäristöohjaavuus paranisi, jos lisäksi otettaisiin käyttöön kivihillen erityisvero myös sähkön tuotannossa, koska kivihillilauhdevoimalaitokset ovat CO₂-päästöjen kannalta kaikkein haitallisimpia. Tämä toteuttaisi myös ministeri Mönkäreén pontta, johon hallituksen enemmistö yhtyi hallituksen hyväksyessä viidettä ydinvoimalaa koskevan periaatepäätöksen ja jonka mukaan hallitus ryhtyy toimiin fossiililaitosten päästöjen pienentämiseksi. Asiasta on tehty lakialoite LA 109/2002 vp.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 11.08.07 150 000 000 euroa, joka kertyy sähköön

TAA 480/2002 vp — Satu Hassi /vihr ym.

*sekä lämmöntuotantoon ja teollisuuden
polttoaineisiin kohdistuvan energiave-
ron korottamisesta.*

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Satu Hassi /vihr
Merikukka Forsius /vihr
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Irina Krohn /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Anni Sinnemäki /vihr

Kirsi Ojansuu /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Ulla Anttila /vihr
Tuija Brax /vihr
Janina Andersson /vihr